

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, ДЕКЕМВРИ 2010 ГОДИНА

Общият показател на бизнес климата⁴ през декември 2010 г. запазва нивото си от предходния месец (фиг. 1), като анкетата отчита леко подобрене на стопанската конюнктура в промишлеността и сектора на услугите и влошаване в строителството и търговията на дребно.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ през декември нараства с 0.9 пункта в сравнение с предходния месец (фиг. 2). Това се дължи на малко по-оптимистичните оценки на мениджърите за настоящото и очакваното бизнес състояние на предприятията. Подобрили оценки и очаквания има и по отношение на производствената активност. Равнището на поръчките през последните месеци се движи близо до дългосрочната си средна стойност, като през декември вече е с 1.1 пункта над нея (фиг. 3).

Основните проблеми за развитието на бизнеса в промишлеността продължават да бъдат несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене, като отрицателното въздействие на несигурната икономическа среда все още е значително над обичайното за последните десет години - плюс 21.3 пункта (фиг. 4).

Очакванията на промишлените предприемачи относно продажните цени в бранша са в посока на увеличение през следващите три месеца.

Строителство. В сравнение с ноември съставният показател „бизнес климат“ се понижава с 3.8 пункта (фиг. 5) поради увеличаване на песимизъм на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията и по-резервираните очаквания за следващите шест месеца. По тяхно мнение настоящата строителна активност е намалена в сравнение с предходния месец, като прогнозите за следващите три месеца са дейността да се задържи на същото равнище (фиг. 6). През декември анкетата отчита и увеличение на броя на клиентите със закъснения в плащанията.

Несигурната икономическа среда и финансовите затруднения продължават да са основни проблеми за отрасъла и през последния месец се посочват съответно от 62.1 и 54.7% от предприятията (фиг. 7).

Очакванията на строителните предприемачи относно продажните цени са за известно намаление през следващите три месеца (фиг. 8).

¹ От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорична скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ **Общият показател на бизнес климата** е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ през декември намалява с 1.1 пункта (фиг. 9) поради по-резервираните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Обемът на продажбите през последните три месеца също се оценява по-неблагоприятно, като и очакванията за следващите три месеца силно се влошават (фиг. 10). По отношение на поръчките към доставчиците прогнозите са също по-песимистични.

Основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в сектора, са несигурната икономическа среда и финансовите проблеми (фиг. 11).

Преобладаващите очаквания на мениджърите относно продажните цени в търговията на дребно са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 12).

Услуги⁵. През декември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се покачва с 2.2 пункта (фиг. 13), което се дължи предимно на подобрените очаквания на стопанските ръководители за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Подобрени очаквания има и по отношение на търсенето в отрасъла през следващите три месеца (фиг. 14), макар че настоящото търсене на услуги се оценява като по-ниско спрямо предходните месеци. Същевременно мениджърите съобщават, че през последните три месеца са намалили и персонала си.

Несигурната икономическа среда продължава да е най-сериозният фактор, затрудняващ дейността на предприятията, следван от конкуренцията в бранша, като отрицателното въздействие на несигурната икономическа среда е далеч над обичайното за последните девет години. През последния месец анкетата отчита намаляване на негативното влияние на фактора „слабости в икономическото законодателство“ (фиг. 15).

По отношение на продажните цени в сектора на услугите мениджърите продължават да предвиждат намаление през следващите три месеца (фиг. 16).

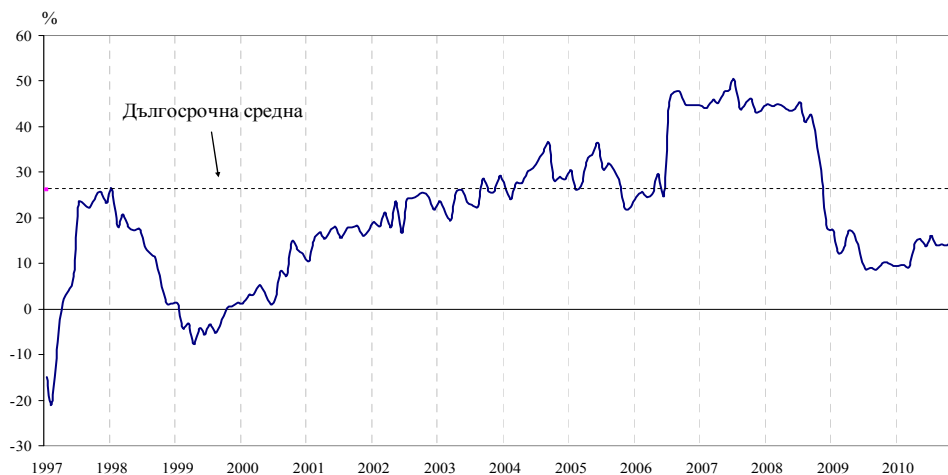
⁵ Без търговия.

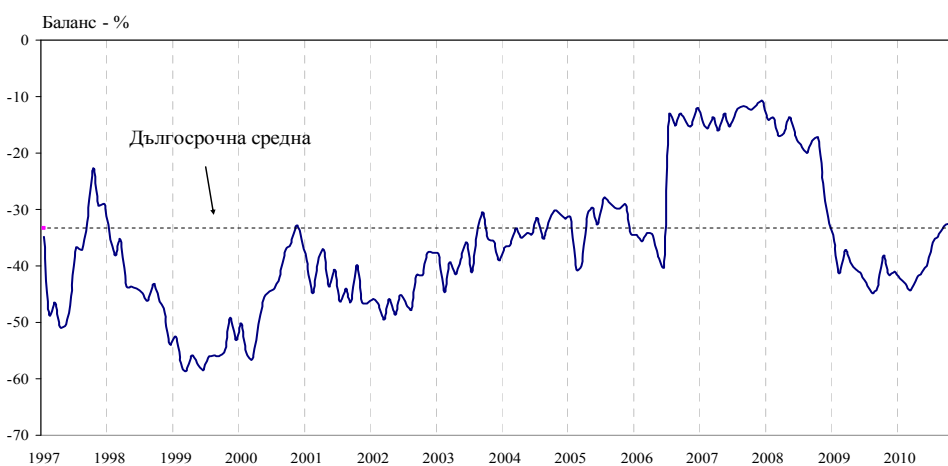
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

Фиг. 3. Осигуреност на производството с поръчки в промишлеността

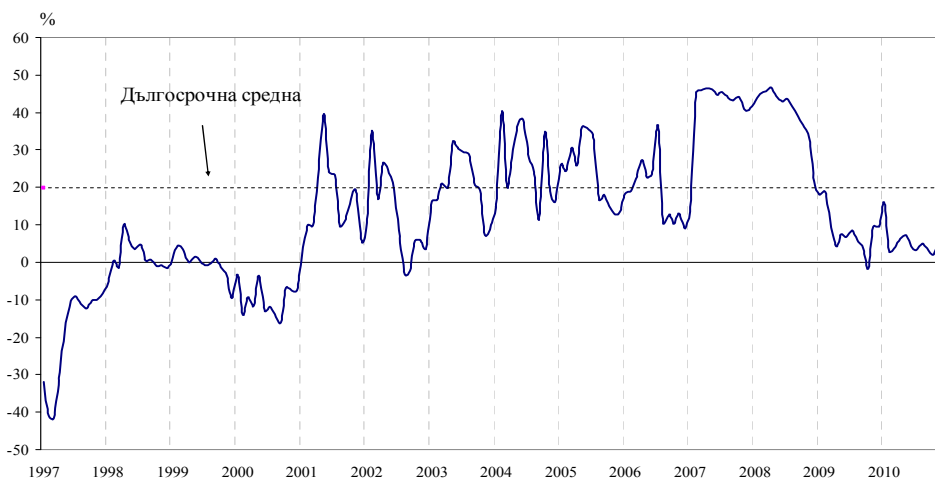

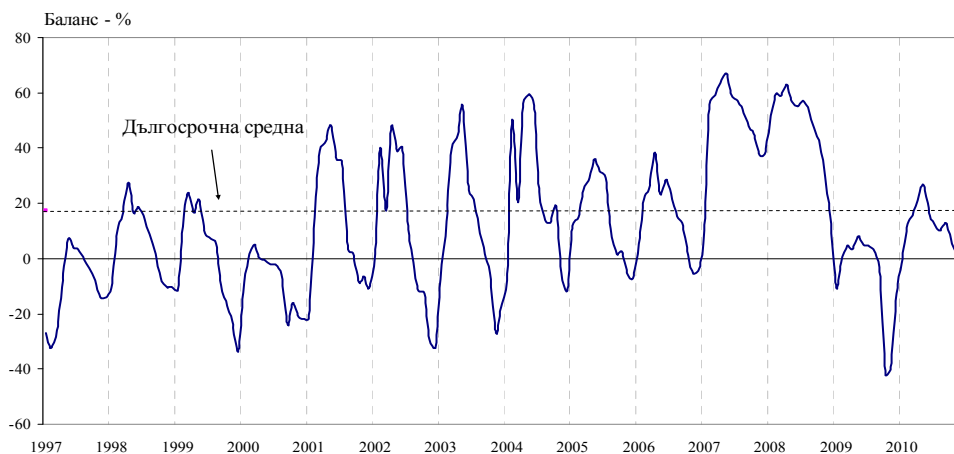
**Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността
(Относителен дял от предприятията)**

Фиг. 5. Бизнес климат в строителството

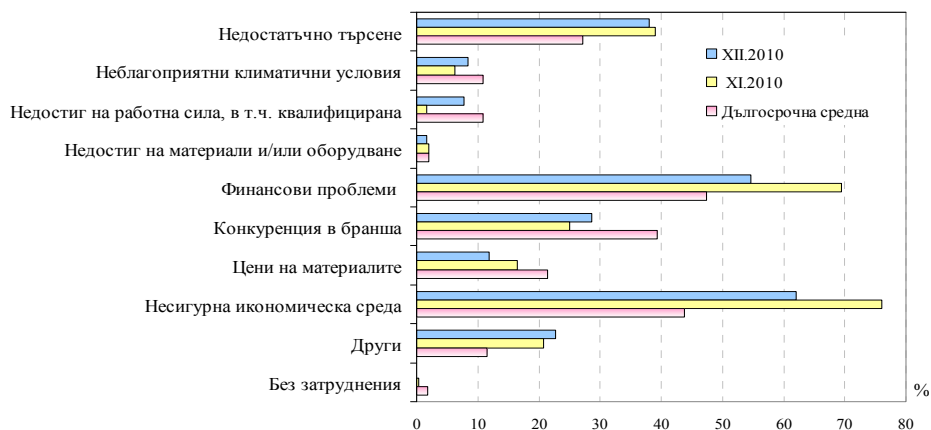

Фиг. 6. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

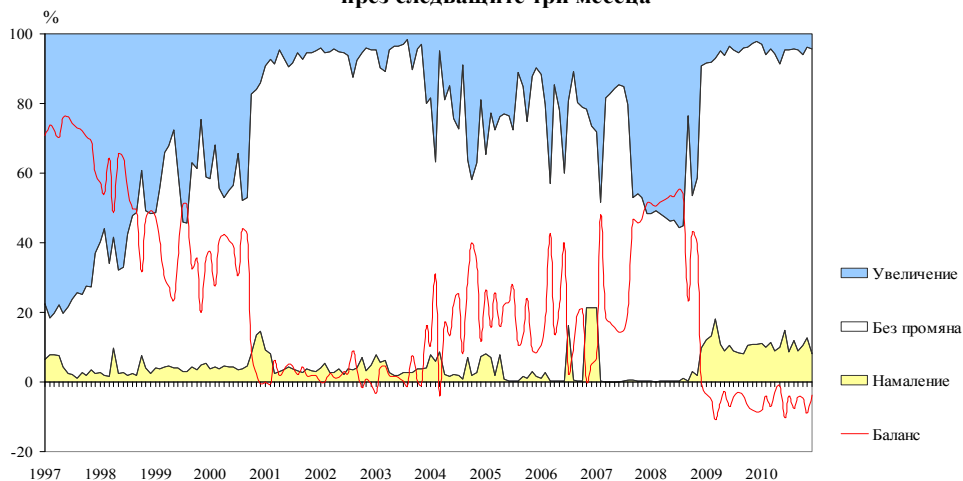

**Фиг. 7. Затруднения в строителната дейност
(Относителен дял от предприятията)**

**Фиг. 8. Очаквания за продажните цени в строителството
през следващите три месеца**

Фиг. 9. Бизнес климат в търговията на дребно

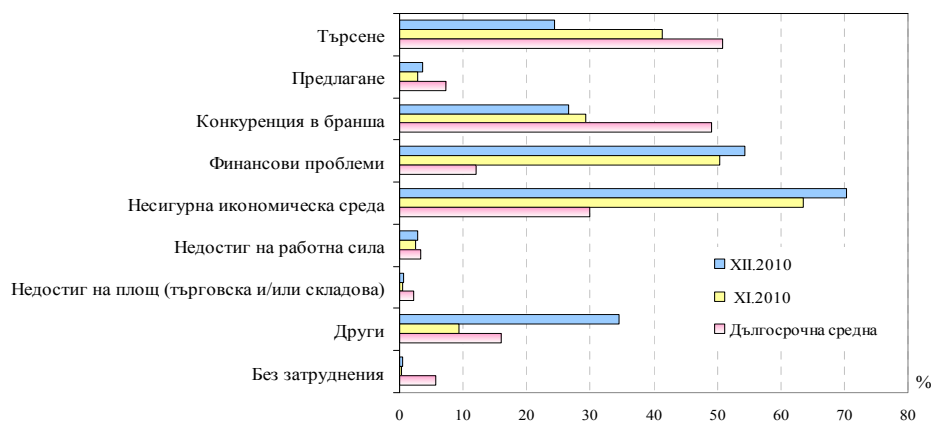

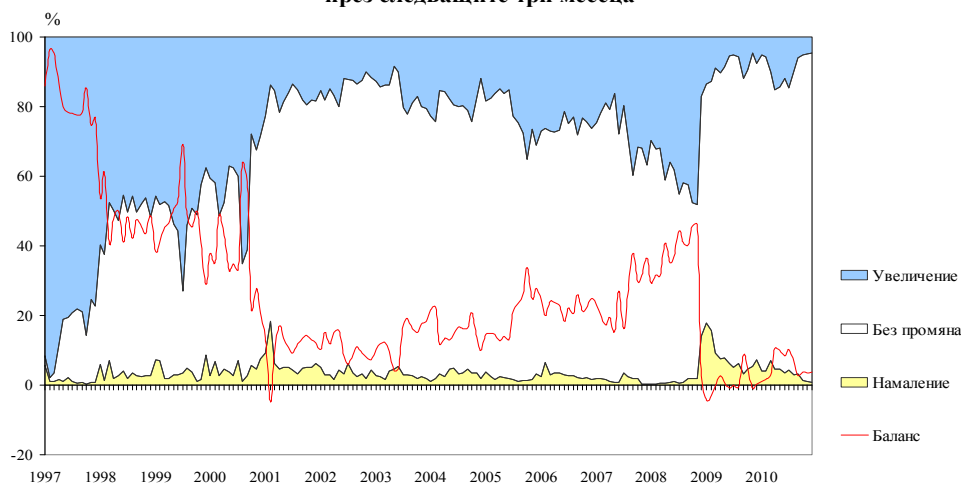
Фиг. 10. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

Фиг. 11. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 12. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

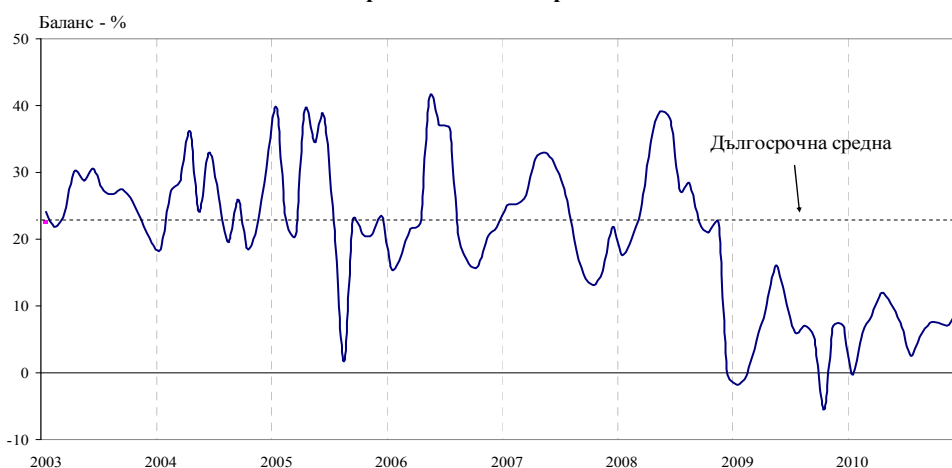

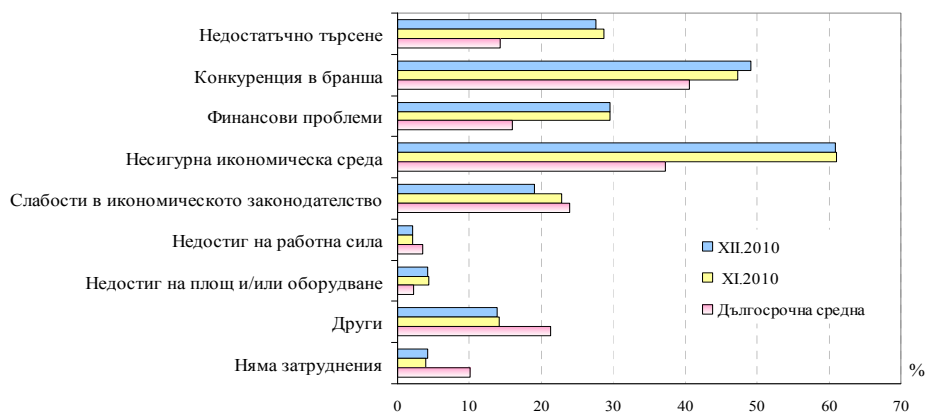
Фиг. 13. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 14. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 15. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 16. Очаквания за цените в сектора на услугите през следващите три месеца

